

Zrno

2007

- **Jozef Slávsky: *Čo sme prišli oslavovať k Jordánu?* (1, s. 4–5)**
 - **Jan Jandourek**
 - Neustálym pripomínaním zásad kresťanskej morálky dosiahneme len to, že [človek] bude zaťažený pocitom viny.
- **Jozef Slávsky: *8. 1. 2007* (1, s. 4, zamyslenia na každý deň)**
 - Ak budeme čakať na lepšiu dobu a krajšie počasie, môže stať, že celý život prežijeme v márnom čakaní. Naopak, nie doba by mala vytvárať náš život, ale my by sme mali vytvárať dobu. Ak vôbec chceme niečo začať, začnime hneď. Nikde totiž nemáme záruku, že nastane nejaké lepšie zajtra.
- **Michal Vaško: *Sokol a Tiso* (2, s. 3)**
 - Ak chcú biskupi oficiálne nechať historikom obdobie totality z čias prezidenta Tisa, prečo rovnako nechcú nechať historikom obdobie totality napríklad z čias prezidentovania Husáka alebo Gottwalda? K jednej totalite sa vyjadrovať chcú, k inej nie. Len preto, že jedna z nich je nejakým spôsobom „naša“ (a chceli by sme si ju zopakovať)?
- **Jozef Slávsky: *Na prvý pohľad banálny zázrak* (2, s. 4–5)**
 - Nietzsche kedysi povedal, že by sa rád stal kresťanom, ale odradili ho od toho ich smutné tváre. Naopak, ani násilne usmievajúca sa tvár nie je skutočným kresťanstvom. Ježiš sa vedel radovať s radujúcimi a plakať s plačúcimi. Bol k životu a jeho potrebám otvorený a úprimný.
- **Jozef Slávsky: *15. 1. 2007* (2, s. 4, zamyslenia na každý deň)**
 - Naučiť sa nechávať iným ich vnútorné pole pôsobnosti je jednou z najťažších „domácich úloh“ na svete. Človek potrebuje najprv zažiť vlastnú slobodu, aby ju mohol dopriať a iným.
- **Jozef Slávsky: *16. 1. 2007* (2, s. 5, zamyslenia na každý deň)**
 - [Sobota bola ustanovená pre človeka, a nie človek pre sobotu.] Sobotu si ešte do tejto poučky vieme dosadiť. Ale pri iných entitách v našom živote sa zháčime a niektoré do tejto definície ani vložiť nedokážeme. Lenže pod označením „sobota“ sa skrývajú aj také veličiny ako svet, cirkev, štát či chrám. Všetko bolo ustanovené pre človeka, a keď niečo stratí z horizontu tento základný fakt, stratí s ním aj zmysel svojho jestvovania. Ak sa štát stane len bábkou v rukách zopár jednotlivcov, ktorí sa chcú nabaliť, potom stráca svoj význam. Ak sa cirkev stratí len v honbe za reštitúciami, peniazmi zo Západu, v stavbách nových a nových kostolov, a stratí z dohľadu hľadajúceho človeka s jeho potrebami, stráca zmysel.
- **prof. Ing. Ján Košturiak, PhD.: *Peniaze a moc nemusia kaziť charakter* (2, s. 12–15, rozhovor NaSa)**
 - Chudoba a bieda sama o sebe nie je žiadna cnosť. Dostojevskij stvárn timer napríklad mnoho prípadov, keď nedostatok peňazí dohnal ľudí k vraždám alebo ku krádežiam. Peniaze a moc dávajú ľuďom určitú slobodu, ale nie každý sa s ňou vie vysporiadať.
 - V mnohých prípadoch nie peniaze a moc, ale cesta k nim pokazili charakter ľudí.
 - Veľa ľudí sa trápi pre nedostatok času. Čas je však to jediné, čo máme všetci nadelené rovnako – každý deň 24 hodín. Záleží len na nás, ako ich prežijeme. Veľa ľudí nemá čas, lebo ho zabíjajú hlúposťami.
 - Ak človek robí prácu s dobrým úmyslom, s láskou a nadšením, urobí za krátky čas veľa práce a neunaví sa. Naopak – táto práca ho posilní, dodá mu ďalšiu energiu.
- **Ján Košturiak: *Manažéri nad Bibliou* (2, s. 16–17)**
 - **Matka Tereza**

- Ľudia často jednajú nerozumne, nelogicky a sústreďujú sa sami na seba – napriek tomu im odpustíte. Ak ste láskaví, ľudia vám môžu vyčítať sebecké, postranné úmysly – napriek tomu jednajete láskavo. Ak ste úspešní, získate falošných priateľov i skutočných priateľov – napriek tomu nezanevrite na úspech. Ak ste čestní a priateľskí, ľudia vás budú podvádzať – napriek tomu buďte čestní a priateľskí. To, čo ste roky budovali, môže niekto cez noc zničiť – napriek tomu budujte ďalej. Ak budete mať kľud a šťastie, ľudia vám ho môžu závidieť – zostaňte šťastní. Čo ste dnes urobili ľuďom dobre, často už zajtra upadne do zabudnutia – napriek tomu robte dobré veci. Dávajte svetu zo seba to najlepšie. Zistíte, že nakoniec všetko bude medzi vami a Bohom – pretože nikdy tomu nebolo inak.
- Peniaze dávajú slobodu iba vtedy, keď ovládame my ich a nie **ony** nás.
- ? (2, s. 28, Veselo)
 - Nainštalovala akosi raz zlá macocha Windows 98 a Windows XP do jedného adresára. Potom zavola Popolušku a riekla:
– Do rána nech sú oba systémy každý vo svojom vlastnom adresári!
- **Pavol Tománek: Jednota? Ako má vyzerat? (3, s. 22)**
 - **páter Elias Vella**
 - Narodil sa v Betleheme malý chlapec – Ježiško. Dopočuli sa o tom pastieri a išli sa mu pokloniť. Lenže o tej udalosti sa dozvedeli aj zvieratká a rozhodli sa, že idú tiež pokloniť. Predstavte si fascinujúci zástup, ktorý tvorili ovečky, kozičky, kravičky, somáriky a prasiatko. Všetci prišli do Betlehema. Videli krásne dieťaťko, poklonili sa a išli naspäť.
Cestou späť sa všetci rozprávali o tom, čo videli. Ovečky a kozičky boli nadšené, dokonca i somárik prejavil veľký úžas nad tým, koho videl. Len prasiatko dodalo: „Čo z toho všetci robíte takú vedu? Ja som tam nič inšie nevidel, len slamu, kravský hnoj a blato.“ [.] Všetci sa naň pozreli a spokojne dodali: „Áno, videlo si kravský hnoj, slamu a blato len preto, že si prasa. Stále pozeráš do zeme, a unikajú ti podstatné veci, ktoré by si videlo, ak by si sa pozrelo hore. Malo si vidieť dieťa, a nie hnoj, slamu a blato.“ [.]
- **Anton Srholec (4, s. 2, Do týždňa)**
 - Najlepšie využitý čas je ten, ktorý venujeme Božím veciam. Vracia sa nám ako pokoj a požehnanie. Keď máme veľa práce, stále nové úlohy, doliehajú na nás starosti a problémy našich blízkych, práve vtedy sa máme zastaviť, upokojiť sa, všetko vložiť do Božích rúk a znova začať s jeho pomocou.
- **Jozef Slávsky: 29. 1. 2007 (4, s. 4, zamyslenia na každý deň)**
 - Ľudia sa zvyknú utešovať tým, že ešte nie sú najhorší, veď nezabíjajú, nekradnú alebo nepijú. Zvyčajne pritom myslia na konkrétnych predstaviteľov skupiny „najhorších“. V Geraze to bol bezpochyby čudák z hrobov. Ľudia sa ho snažili spútať, čiže zakonzervovať ho v stave v ktorom sa nachádzal. Bydlisko v hrobách je jasným znakom, že ho už vo svojich srdciach pochovali. Zrejme im prekážalo jeho rušenie nočného pokoja, ale archetyp zla bol potrebný. Ježiš tomuto človeku vrátil život, a reakcia jeho spoluobčanov je zarážajúca. Namiesto radosti boli v pomykove. Stratil sa im lakmusový papierik toho, čo považovali za morálne bahno. Navyše jeho zloba zmizla aj s časťou ich kapitálu, čo je tiež symbolické. So zlobou sa vo vode zatopilo aj niečo z nich. Ježiš je pre nich teda nebezpečný. Otvára ich vlastné hroby a ukazuje na ich skryté rany. Preto tam namiesto seba zanecháva prvého misionára – bývalého posadnutého z hrobov. Ten má, okrem iného, aj tú výhodu, že vie, čo to je vstať z mŕtvych.
- **Jozef Slávsky: Omylný a neomylný (5, s. 4–5)**
 - (...) môžeme **sa** nieť na vlnách Petrovho života a vždy narazíme na situácie, v ktorých je mimo. Realita sa dokonca zvrtné až natoľko, že len jeho jediného nazve Ježiš satanom (por. Mk 8, 33) a on je jediný, kto vyslovene zaprie svojho Učiteľa (por. Mk 14, 66–72). To je ten Peter, nad ktorým Ježiš napriek všetkým zážitkom s ním vyslovil veľké slová (...) [„Ty si Peter a na tejto skale postavím svoju cirkev a pekelné brány ju nepremôžu. Tebe dám kľúče od nebeského kráľovstva: čo zviažeš na zemi, bude zviazané v nebi, a čo rozviažeš na zemi, bude rozviazané aj v nebi.“ (por. Mt 16, 18–19)]. Čo sa to deje? Nemohol si Ježiš vybrať lepšieho teológa a diplomata a múdrejšieho, obratnejšieho a šikovnejšieho človeka? Isto mohol. Napriek tomu zostane tajomstvom, prečo kľúče neodovzdal Jánovi, ktorého miloval, alebo erudovanejšiemu Lévimu či priamemu Natanaelovi. Zdá sa, že Peter bol oveľa obraznejším reprezentantom človeka v jeho schopnosti uznať vlastnú neschopnosť. Tá bola jeho jedinou berlou, o ktorú sa mohol oprieť, a to mu dávalo nesmiernu možnosť vydať sa úplne do rúk „iného, ktorý ho opásal“ (por. Jn 21, 18). Peter sa vo svojej neschopnosti ukázal ako dokonalá „učebná pomôcka“ toho,

čo nám Ježiš chcel a chce o Bohu povedať. A to je základná axióma jeho učenia, ktorá nám dáva zmysel a nádej. Na Petrovom živote je vidno, že Boh ho nemiluje preto, že Peter je dobrý, ale preto, že Boh je dobrý. Na to, aby sa Petrovi dostalo tejto nečakanej pocty, nemusí zložiť skúšky, nemusí „sekať“ dobrotu ani latinu – Ježiš si ho vyvolil takého, aký bol.

(...)

Peter má však vo svojom neustálom zakopávaní a padaní jednu veľkú výhodu. Má skúsenosť s pádmi, nezdarmi, prerieknutiami. Má skúsenosť toho, že ho jeho najväčší Učiteľ označil za satana. Má skúsenosť zapretia. Tieto situácie by ho mohli dokonale zlomiť. Ale ak ich dokáže využiť, potom sa z neho môže stať človek, ktorý dobre rozumie aj človečenstvu iných ľudí. Nebude nad nimi lámať palicu, pretože spadli, nebude sa im vysmievať, lebo niečo povedali zle, nebude robiť ramená, lebo vie, ako mnoho ráz dopadol. Ak svoje neschopnosti pretaví do schopnosti porozumieť ľuďom a snažiť sa im pomôcť, potom si Ježiš nemohol vybrať lepšie, komu zveriť ony povestné kľúče.

• **Jozef Slávsky: 7. 2. 2007** (5, s. 6, zamyslenia na každý deň)

- Ježiš nevyčítal farizejom, že zachovávajú Zákon. To, čo im vyčítal, bola vonkajškovosť, pri ktorej počas perfekcionistického zachovávania zotrúvali. Preto sa pre nich otázka (ne)povolených jedál stala len akousi gastronomickou otázkou, zatiaľ čo Ježiš sa snažil vysvetliť, že Zákon má aj svoju vnútornú stránku, ktorá je podstatnejšia ako tá vonkajšia a v ktorej ide o to, či sa človek mení alebo nie. To je na zachovávaní Zákona najpodstatnejšie.
- Chtiac-nehtiac ľudia radi škatuľkujú. Na zaradenie do tej-ktorej skupiny dobre slúži práve stránka zachovávaní Zákona. Ten, kto je pekne oblečený a kulantne rozpráva, je slušný človek a ten, kto chodí do kostola, je automaticky dobrý človek. To je posudzovanie podľa toho, čo do človeka „vchádza“. Sám život však učí, že tí, z vnútra ktorých vyšli úžasné veci, často nepatrili do nášho priečinka slušných a dobrých.

• **Ján Piatak: Načúvať, štartovať a lietať** (6, s. 21–22)

- Bolo vidieť, že [kňaz Jozef Krišanda] slovo najskôr sám prežil, či skôr prežul. Keď som bol vysvätený na diakona, opýtal som sa ho, čo by mi poradil, aby som dobre kázal. Odpovedal krátko: „Musíš byť ako krava.“. „Ako krava?“, opýtal som sa ho neisto. „Áno!“. Potom mi vysvetlil: „Krava žerie trávu, ale ľuďom dáva chutné mlieko. Aj ty potrebuješ njskôr Božie slovo prežúť, stráviť, až potom môžeš dať ľuďom chutné mlieko – kázeň.“.

• **Jozef Slávsky: Kto odstúpi od nepísanej zmluvy?** (7, s. 4–5)

- Keď zomrel najväčší oponent jedného učiteľa duchovného života, jeho žiaci sa radovali, že učiteľ bude mať konečne pokoj. Ale učiteľ sa správal trochu divne – usedavo plakal. Keď sa naň žiaci nechápavo pozerali, učiteľ vysvetlil: „Plačem, pretože umrel človek, ktorý ma svojimi názormi neustále nútil premýšľať. Všetci si mysleli, že je to môj najväčší nepriateľ, pretože mal úplne iné názory ako ja, opak je však pravdou. Práve zomrel môj najväčší priateľ.“.

• **Juraj Fedor: Ešte stále sú nepotrestaní** (7, s. 17)

- **sv. Atanasij, biskup alexandrijský**
 - Milosrdenstvo voči vlkom je nespravodlivosťou voči ovciam. . .

• **Jozef Slávsky: 1. 3. 2007** (8, s. 7, zamyslenia na každý deň)

- Karl Frielingsdorf v knihe Falošné predstavy o Bohu opisuje kvantum pokrivených vzťahov medzi zasvätenými osobami a Bohom. Na pozadí týchto karikatúr stojí strach. A za strachom predstava, že Boh ako počítačový analytik neomylnne zaznamenáva všetky naše chyby a prehmaty, pričom si ich večne pamätá, takže človek nemá šancu uniknúť jeho trestu. Ježišov Boh je ale úplne iný. Je to Boh, ktorý nám chce dať vrchovatú mieru, je pripravený otvoriť, keď klopeme, je pripravený dávať, keď prosíme, a odhaľovať, keď hľadáme. Ježiš prišiel narovnať jeho pokrivený obraz. Preto potrebujeme uveriť v „jeho“ Boha, a nie v Boha tých, ktorí majú tento obraz sami pokrivený.

• **Michal Vaško: Sokol nie je udavač** (9, s. 3)

- (...) kto spolupracoval – a je jedno, s akým úmyslom a či vedome alebo nevedome – kto spolupracoval, nemá zastávať vedúce funkcie v inštitúcii, ktorá v očiach verejnosti predstavuje morálnu autoritu. Nie, nie je to súkromnou vecou jednotlivcov. Nemôžeme si pchať hlavu do piesku. Bola by súkromnou vecou pre ľudí súkromných. Pre autority „z funkcie“ nie. Ak sa nevieme pozrieť pravde do očí, prestanú nás vnímať ako nositeľov pravdy.

- **Jozef Slávsky: 8. 3. 2007** (9, s. 7, zamyslenia na každý deň)
 - Akékoľvek pravidlá, ktoré človeku dávajú istotu, sú (...) svojím spôsobom zavádzajúce.
- **? (9, s. 28, Veselo)**
 - Je hlboká noc. Na Ferovom byte sa ozve zvonček. Fero rozospatý ide otvoriť dvere. Za prahom stojí sused a pýta sa: – Prepáčte, máte atrament do plniaceho pera?
– Sú dve hodiny v noci! Ja nemám žiadny atrament... – zabuchne Fero dvere. O hodinu sa ozve zvonček zase. Za prahom stojí usmievajúci sa sused a vraví: – Videl som, ako vás rozrušilo to, že nemáte atrament, tak som vám fľaštičku zaobstaral...
- **Jozef Slávsky: Hriechomer** (10, s. 4–5)
 - **Ján Konzal: Kresťanove slepé uličky**
 - V Ježišom poňatí (...) je hriech procesom, a nie okamihom sklamania kultivovaného správania sa. Hriech je tam, kde sa niekto či niečo odoberá z Božej moci, z jeho milostivého panstva. Hriech je v tom, že niečo dobré – a Boh stvoril všetko dobré, sám to tak hodnotí! – prestane mať zmysel. Hrešiť znamená zmárniť budúnosť Božieho diela, alebo ho odcudziť životodarnému zmyslu všetkého stvorenia.
- **Jozef Slávsky: 21. 3. 2007** (11, s. 6, zamyslenia na každý deň)
 - Ak Boh ponúka vzkriesenie, „komu chce“, neznamená to selekciu. Pozvaní sú všetci, ale nie všetci akceptujú pozvánku (por. Lk 14, 16–24). Zväčša na ňu nepristúpia tí, čo majú vlastnú predstavu „oživenia“. V Ježišom prípade to boli farizeji a zákonníci, ktorí si mysleli, že ich naveky „oživí“ litera zákona, ktorú síce brilantne zachovávali, a predsa im „oživenie“ neprinášala. Zákon, ktorý človeka necháva na jednom mieste, nenúti rozmyšľať, hľadať a meniť stanoviská, sa výstižne nazýva „mŕtvou literou“.
- **Jozef Slávsky: 24. 3. 2007** (11, s. 9, zamyslenia na každý deň)
 - (...) pravda sa neukazuje raz a navždy v celej nádhere. Je rozdrobená v živote ako omrvinky po rozmnožení chleba a rýb (por. Jn 6, 12–13). A my potrebujeme tieto omrvinky hľadať a zbierať, aby nič nevyšlo nazmar. Ak sa kresťania budú voči svetu správať bohorovne, odpíia si možnosť nájsť v ňom mnoho stratených omrviniek pravdy.
- **Jozef Slávsky: 28. 3. 2007** (12, s. 6, zamyslenia na každý deň)
 - Pokora je (...) pravda o sebe.
- **Jozef Slávsky: 30. 3. 2007** (12, s. 8, zamyslenia na každý deň)
 - **Richard Rohr**
 - Neustále sa snažíme hovoriť niečo o Kristovi, a pritom Kristus prišiel povedať niečo o nás.
- **Jozef Slávsky: 4. 2007** (14, s. 6, zamyslenia na každý deň)
 - **Max Lucado**
 - Ak ma oklameš raz, hanba tebe. Ak ma oklameš druhý raz, hanba mne.
- **Jozef Slávsky: 20. 4. 2007** (15, s. 8, zamyslenia na každý deň)
 - (...) Boh sa nepozera na kvantum, ktoré mu dávame, ale na to, čo si ponechávame.
- **Jozef Slávsky: 25. 4. 2007** (16, s. 6, zamyslenia na každý deň)
 - (...) Piatym evanjeliom je život kresťanov.
- **Jozef Slávsky: 30. 4. 2007** (17, s. 4, zamyslenia na každý deň)
 - Otvoriť dlho zatvárané dvere prináša riziko smradu a nevábného pohľadu na chátrajúci priestor. Ale bez otvorenia sa nikdy do týchto miestností nedostane život. Môže ísť o miestnosti našich vzťahov, starých vytláčaných chýb, miestnosti vlastnej nepríjemnej histórie. Isto sa dá život prežiť bez toho, aby sme sa dotkli starej zhrdzavenej kľučky a našli starý kľúč od takýchto dverí. Ježiš – brána nás však k tomu vyzýva. Otvorenie boľavých miest a pripustenie si ich s existencie je jedinou možnosťou začať s ich liečením.
- **Jozef Slávsky: 3. 5. 2007** (17, s. 7, zamyslenia na každý deň)

- **Ježiš** nehovorí, že je život, pravda, a až potom cesta. Najprv je cestou, a tak každý, kto s otvoreným srdcom kráča po ceste hľadania, sa už dotýka Ježiša. Pritom sa nedá oddeliť cesta od pravdy a od života. Naopak, práve tí, ktorí čo-to o Ježišovi vedia, ale uspokojia sa s tým, že už vlastnia pravdu, vlastne ignorujú cestu. Majú pocit, že vlastníť pravdu znamená ľahnúť si do tieňa a už nemusieť nič podniknúť. Lenže pravda nie je produkt, ktorý možno po kusoch kúpiť v každom hypermarkete. Vyžaduje neustále hľadanie. Keby tomu tak nebolo, neboli by potrebné žiadne koncily a výmeny názorov, veď všetko by bolo raz a navždy jasné.
- **Jozef Slávsky: 16. 5. 2007** (19, s. 6, zamyslenia na každý deň)
 - [Pravdu] nikto (...) nemôže (...) uchmatnúť a ukryť v zlatej skrinke do trezoru. K pravde sa dá iba smerovať, a to len otvorenosťou. Ak je človek človek otvorený, potom má ako prvú príležitosť zistiť pravdu o sebe samom. To voláme pokorou. Ak si uvedomí svoje limity, potom môže objavovať pravdu o svete, iných ľuďoch, cirkvi, štáte, ekonomike, a tým v konečnom dôsledku o Bohu.
- **Jozef Slávsky: 19. 5. 2007** (19, s. 9, zamyslenia na každý deň)
 - Ten, kto nie je vybavený slovníkom kresťana, ktorý sa do neho dostával od kolísky, nerozumie slovným spojeniam typu Božia vôľa, Eucharistia, svätá omša a pod. Ježiš sa tiež snažil svoju reč prispôbovať všednému životu svojich súputníkov. Aby ho pochopili, hovoril ich rečou o tom, čomu rozumeli – o pastierovi, rybároch, rozsievачovi atď. Jeho podobenstvá, ktoré sa nám môžu zdať trochu ako rozprávka, boli pre vtedajších poslucháčov „in“. Rozumeli im, Ježišove slová nelietali vysoko ponad ich hlavy. Je to jednoduchý recept aj pre nás – kým začneme rozprávať o Bohu, potrebujeme pozerieť a načúvať, aby sme pochopili svet a jeho potreby. Ježišova reč bola prijatá preto, lebo odpovedala na očakávania a potreby doby. Ak tento aspekt chýba, menia sa všetky evanjelizačné aktivity na kúsok divadelného predstavenia. A to je naozaj škoda.
- **Jozef Slávsky: Stáročný problém jednoty** (20, s. 4–5)
 - [Teológ Paul M.] Zulehner dochádza k tomu, že sa cirkev mala stať miestom slobody, no namiesto toho sa stala teritóriom, v ktorom mnohí ľudia pretkaní strachom hľadajú útočisko. A keďže sa títo ľudia boja urobiť rozhodný krok dospelého človeka, sú radi, že majú nad sebou authority, ktoré jasne a neomylné rozhodnú o ich živote. To, pravda, ešte nie je problémom cirkvi, ale len do chvíle, ako sa k tomuto problému postaví. Ruku na srdce, omnoho viac nedeľných kázni sa (žiaľ) ešte stále týka nutnosti počúvať a rešpektovať magistérium, ako nutnosti vytvoriť v cirkvi slobodné prostredie, ktoré motivuje všetkých robiť vlastné slobodné rozhodnutia hodné dospelých kresťanov.
 - U ľudí, ktorí v cirkvi hľadajú predovšetkým dáždík, pod ktorým by sa mohli skryť pred svetom, inými či pred sebou, je vystopovateľný práve zvláštny druh jednoty. Sú presvedčení, že ak sa budú do bodky držať všetkého, čo im povie, budú vytvárať jednotu. Veď stačí, aby sa všetci držali toho, čo oni, a krásna jednota je na svete. V skutočnosti práve takíto ľudia znemožňujú jednotu, pretože chtiac-nechtiac z nej vylučujú každého, kto má iný sväto- či svetonázor, kto vidí a robí veci inak.
- **Jozef Slávsky: 2. 6. 2007** (21, s. 9, zamyslenia na každý deň)
 - Odpovede mnohých náboženských predákov majú punc naučených fráz, aby „sa vlk nabral a ovca zostala celá“. Ale pozor, už nežijeme v čase, keď slová hierarchov boli brané ako niečo posvätné a nespochybniteľné, a teda ako to, čo človeku musí stačiť. Dnešná kresťanská generácia je našťastie zvyknutá pýtať sa, dávať aj nepríjemné a kritické otázky. Ak je vyhlásená nejaká diecézna synoda, chcú sa do nej zapojiť aj tí, ktorých dodnes neprofesionálne a hanlivo označujeme ako „laici“. Skrátka, dnešná kresťanská generácia dospela. Už jej nestačia medové motúzy popod fúz a infantilné odpovede. Verme, že dospejú aj dodávatelia odpovedí. Nechávať si ich pre seba totiž zaváňa farizejstvom (por. Jn 7, 49).
- **Jozef Slávsky: 6. 6. 2007** (22, s. 6, zamyslenia na každý deň)
 - Človek, ktorý si nevie poradiť so slobodou, potrebuje jasne oddeľovať čierne od bieleho, mať jasne napísané, čo môže a čo nesmie spraviť, a mať „istotu“, že ak (ne)bude nejaký konať, (ne)príde do neba. Taký človek je uväznený sám v sebe, preto by rád do klietky dal aj Boha a vzťahy. Lenže život neraz potrebuje umenie improvizácie, odpovede, či ísť v smere lásky alebo v smere paragrafov.
- **Jozef Slávsky: Za kým smeruje cirkev?** (24, s. 5–6)
 - Podľa teológa Eugena Drewermanna je hľadajúci človek hlavným zmyslom existencie cirkvi.
- **Jozef Slávsky: 23. 6. 2007** (24, s. 9, zamyslenia na každý deň)

- Jedna staršia pani sa sťažovala, že v noci nemôže spať, pretože sa prebudí a hneď musí myslieť na všetky problémy, ktoré trápia jej synov a dcéry. Spomenie si na nejakú manželskú krízu, a už plače, v lepšom prípade sa modlí. To sa opakuje noc čo noc. Na jednej strane je obdivuhodné to, že nemyslí len na seba, na druhej strane trpí akýmsi „spasiteľským syndrómom“. Jej samotnej sa zdá, že žije dobrý, kresťanský život, čo môže byť aj pravda. Ale má predstavu, že ak jej deti žijú inak, nutne musia byť nešťastné. A tak rada by ich život zvrátila podľa vlastnej schémy. Kde sa však podela viera, že Boh má všetko vo svojich rukách? Modliť sa za iných je správne, ale popri modlitbe sa do života potrebuje vložiť aj štipka oddania sa do Božích rúk a viera, že on má čas, oči a uši aj pre tých, ktorí podľa niečích názorov žijú problematické životy. Ježišovo „Nestarajte sa“ nemá nihilistický a skeptický podtext. Naopak, tam, kam nedohliadnu naše oči a pochopenie, prichádza čas pre oči a pochopenie Boha.
- **?: Pár slov o tichu (27, s.)**
 - **Boetius**
 - Keby si bol mlčal, boli by ťa naďalej pokladali za filozofa!
- **Jozef Slávsky: Vrátili sa natešení (27, s. 4–5)**
 - Úspech je dobrý, kým človeka usmerňuje k tomu, vďaka komu ho získal. Ak si však začne myslieť, že je duchovným rekordmanom, potom je dobré, ak niekedy padne dolu na zem.
- **Jozef Slávsky: 9. 7. 2007 (27, s. 4, zamyslenia na každý deň)**
 - Veľké zázraky začínajú v schopnosti vidieť veci inak, ako sú. V semienku vidieť strom, v pokazenej situácii možnosť začať znova. Ak človek začne vidieť v rutinných udalostiach jedinečné príležitosti, kvetinárika v ružiach fantastické stvorenia, život sa „zradostní“. A celý vesmír sa stane zázrakom.
- **Jozef Slávsky: 10. 7. 2007 (27, s. 5, zamyslenia na každý deň)**
 - Je škoda, že cirkevní predstavitelia väčšinou iba skonštatujú, že svet je sekularizovaný, spoločnosť je liberálna a ľudia bezbožní, bez vlastnej reflexie a položenia otázok: „Čo ak my niečo robíme zle?“.
- **Jozef Slávsky: 18. 7. 2007 (28, s. 6, zamyslenia na každý deň)**
 - Každý učiteľ má rád rozumných a chápacích žiakov. Nemusí im látku veľa ráz vysvetľovať, mordovať sa s precvičovaním a stále opakovať to isté. Aj v Ježišovej dobe boli uprednostňovaní rozumom obdarení, bohatí, chápací, vyselektovaní žiaci. S chudobnými a nič neznamajúcimi sa nikto nebavil. Ježiš svoju náuku postavil práve na nich. Nielen preto, že vynikal v empatii a chcel povzbudzovať bitých životom. Vedel, že len malý človek si je vedomý, že ho niečo prevyšuje a že nie je schopný všetko vedieť a pochopiť. Čo nového mohol naučiť „mudrcov“, ktorí si mysleli, že zhltí všetku múdrosť sveta? Práve preto mal ťahanice s náboženskými vodcami, ktorí mali dojem, že ich už nič nemôže prekvapiť.
- **Jozef Slávsky: 3. 8. 2007 (30, s. 8, zamyslenia na každý deň)**
 - Ten, kto ukradne druhému možnosť ukázať, čo je naozaj v ňom, okráda aj seba.
- **Anton Srholec (31, s. 2, Do týždňa)**
 - Prorocké poslanie cirkvi je najťažšia úloha, lebo ide o budúcnosť a o pravdu. Je to dielo Ducha Svätého, ktorý tvorí všetko nové. Z pohodlnosti zotrvávame v minulosti, vyhýbame sa riziku a mylne stotožňujeme evanjelium s tým, čo sme zdedili. Prostredníctvom prorokov nás Duch pozýva na nové cesty. Proroci majú odvahu presadzovať novú reč, novú pravdu života oproti všetkej istote dogmy a sedimentu tradície, ktorá taktiež bola kedysi rečou prorokou a provokujúcou. Vďaka prorokom cirkev neumrie.
- **Jozef Slávsky: 10. 8. 2007 (31, s. 8, zamyslenia na každý deň)**
 - Každým darom človek niečo stráca a každá strata je bolestivá. Veď aj Matka Tereza hovorievala, že naozajstný dar musí bolieť. Bolesť a veselosť (či radosť) sa však nijako nevyučujú. „Keď žena rodí, je sklúčená, lebo prišla jej hodina. No len čo porodí dieťa, už nemyslí na bolesti pre radosť, že prišiel na svet človek.“ (por. Jn 16, 21), spájal radosť s bolesťou Ježiš. Sú len dva druhy darcov – darca, ktorého darovanie bolí a dáva to najavo zaťatými zubami, a darca, ktorého darovanie akisto môže bolieť, ale radosť z urobenia radosti iným je väčšia ako predošlá bolesť. Druhý z darcov sa sám stáva darom pre ostatných.
- **František Drozd: Zobuď sa, ty, čo spíš! (32, s. 12)**

- Slovensko (...) niekoľko rokov volalo: „Svätý Otče, do Levoče!“ a zároveň jedným dychom vzdychalo: „Len keby sme nemuseli meniť svoje svedomie, návyky a zvyky svojej povahy a skutky!“.
- **Jozef Slávsky: 20. 8. 2007** (33, s. 3, zamyslenia na každý deň)
 - Až keď si človek uvedomí svoju malosť, môže pohliadnuť na svoju veľkosť.
- **Jozef Slávsky: 25. 8. 2007** (33, s. 3, zamyslenia na každý deň)
 - „Viažu ťažké, až neúnosné bremená a kladú ich ľuďom na plecia, a sami nechcú pre ich uľahčenie nič urobiť.“ Kódex kánonického práva, najvyššia právna norma rímskokatolíckej cirkvi, je obsiahlejšia než 617 židovských prikázaní. „Všetko, čo robia, konajú iba preto, aby ich ľudia videli: rozširujú si modlitebné remienky a zväčšujú strapce na šatách.“ V seminároch je veľký tlak, aby klerici nosili svoje rovnosaty. Uniforma robí človeka niekým viac. A to hreje pri srdci. „Radi majú popredné miesta na na hostinách, prvé stolice v synagógach.“ Je dosť ťažké zažiť situáciu, že by sme mohli s biskupom ísť ako rovný s rovným na víno či na kávu. „Ani otcom nevolajte nikoho na zemi, lebo len jeden je váš Otec, ten nebeský.“ A koľko duchovných otcov dnes brázdí zem? Všetky tieto slová neadresoval Ježiš katolíckej cirkvi, ale farizejom a zákonníkom, nad ktorými dodnes bedákajú mnohí jej kazatelia. Nič sa nedá robiť, je načase začať čítať a vnášať evanjelium do života poriadne. Tak, ako to Ježiš myslel.
- **Rudolf Smoter: Nechcete vstúpiť k jehovistom?** (34, s. 3)
 - **kardínal Martini**
 - Dnes už ani tak netreba rozlišovať medzi veriacimi a neveriacimi, ale medzi tými, ktorí rozmýšľajú, a tými, čo na myslenie rezignovali.
- **Jozef Slávsky: 29. 8. 2007** (34, s. 6, zamyslenia na každý deň)
 - (...) Karel Nešpor píše o histórii kráľovských šašov: „K ich privilegiu patrilo to, že mohli kráľovi hovoriť veci, ktoré nikomu inému neprešli. Šašovia tiež spochybňovali to, čo ostatní považovali za samozrejmé. Je dosť možné, že tým zabránili nejednému chybnému rozhodnutiu panovníka v situácii, keď ostatní zo strachu mlčali.“ Aj keď sa šašovia dodnes zdajú byť smiešnymi figúrkami, sú vážnym zrkadlom nastaveným voči lídrom tohto sveta, aj keď s rizikom, že raz za to môžu zaplatiť životom. Vzťah šašo–kráľ veľmi dobre sadne aj na Jána Krstiteľa a Heroda. Ján si dovoľil hovoriť veci, ktoré ho mohli stáť život. Keby sa podlizoval, sršal komplimentmi o Herodiade, mohol zomrieť prirodzene a obklopený zlatom. On však ostal verný tomu, čo sa zdá svetu ako šaškovanie, a prišiel o hlavu. Každoročne však slávime jeho, a nie Herodov sviatok. Škoda, že funkciu nastavovateľa zrkadla nedokážeme dodnes oceniť. A ak si uvedomíme, že ten-ktorý človek mal pravdu, je už často neskoro.
- **? (34, s. 28, Veselo)**
 - Prišiel Fero domov a manželku Maru našiel v slzách. Pýta sa jej:
 - Čo sa ti stalo, Marka?
 - Tvoja mama ma smrteľne urazila. – vzlyká Mara.
 - Ako ťa mohla uraziť, veď je na dovolenke skoro na druhom konci sveta?
 - Dnes ráno prišiel list adresovaný tebe do vlastných rúk...
 - No a?
 - A na jeho konci je napísané: P.S.: Drahá Mária, keď budeš mať tento list prečítaný, nezabudni ho dať môjmu synovi.
 - Pýta sa Mara dcéry:
 - Tak čo, vyjadril sa už ten tvoj nápadník?
 - Áno... musím počkať. – informuje dcéra.
 - A dokedy že máš čakať?
 - To neviem. Povedal, že som posledná, ktorú by si vzal.
- **Anton Srholec (36, s. 2, Do týždňa)**
 - Nik nech nepochybuje o láske k národu, ktorú vo svojom srdci nosia a denne dokazujú milióny poctivo pracujúcich občanov. Nikdy som necítil potrebu zveľbovať svoj národ. Príliš dobre ho poznám. Niekedy som dojatý jeho utrpením, inokedy hrdý na múdrych spoluobčanov, ale poznám nielen svoje, ale aj naše slabé stránky, a preto radšej mlčím a tvorím. Som za to, aby rozprávali múdri.

- **Peter Smolík: *Divadlo – chrám alebo blázinec?* (37, s. 3)**

- (...) Ak my ľudia propagujúci a šíriaci myšlienky kresťanstva opäť raz zostaneme mimo a z výšky svojej nadrade-
nosti budeme odsudzovať skazený svet, tak sa môžeme len nemo prizerať, ako vlk trhá ovce. Kedy nám už bude
konečne definitívne jasné, že kresťanské myšlienky sa vonkajšiemu svetu nedajú šíriť v kostoloch či honosných
pastoračných centrách, kam okrem úzkeho kruhu presvedčených nik nechodí? Kresťanské myšlienky sa musia
stať súčasťou myšlienkového a názorového ponuky schopné podaním a formou, ich obsah určite zaujme, lebo vieme,
že „nespokojná je duša človeka, kým nespočinie v Pánovi“.

- **Jozef Slávsky: *Podobenstvo o mánotratnom otcovi* (37, s. 4–5)**

- Smer, ktorý človeku prezentovali rodičia, vychovávatelia, škola či miestna cirkev alebo zbor, sa ukáže správnym
až vtedy, ak človek dôjde do bodu, v ktorom ho spochybniť, aby sám hľadal, čo potrebuje do života. Niektorí to
nazývajú osobnou reformáciou, iní krokom dospelosti, v ktorom človeku nestačí už len to, čo mu povedia tí,
ktorým dôveruje, ale potrebuje vlastnú skúsenosť.

- **David Scott: *Nachádzanie radosti v najtmavšej noci* (37, s. 20–21)**

- **matka Tereza**

- Veselá myseľ (...) je často plášťom, ktorý zakrýva život obety. Osoba, ktorá má dar veselej mysle, často
dosahuje vysoké výšky dokonalosti.

- **Pavol Smolík: *Bratislavské korunovačné slávnosti* (37, s. 22–23)**

- Pestujeme si kult po stáročia osudom bitého národa: pretože na tom je kus pravdy – a pretože je to pohodl-
nejšie. A tak sa do výbavy nášho národného povedomia zmestí zväčša len to, čo nejako súvisí s beznádejnými
národnými odporom, poprípade s chudobou: Vždy, keď treba siahnúť ku koreňom vlastnej identity, utiekame sa
k Jánošíkovi, prípadne k folklóru tých najbiednejších regiónov.

- **Jozef Slávsky: *Tri ťažkosti a tri cnosti* (38, s. 4–5)**

- Ježiš vytváral paradoxy, neustále provokoval, dvíhal ľud z vysedených stoličiek. To mal iste v úmysle aj podo-
benstvom o skorumpovanom hlavnom ekonómovi. Ak sa mu podarilo „pobúriť“ nás aj dnes, je to v poriadku.
Teraz to už chce iba fantáziu a nebať sa rizika. Odvážnemu Boh a šťastie praje.

- **Mária Spišiaková: *Príbeh neobyčajnej ženy* (39, s. 13–15)**

- **Edita Steinová**

- (...) Človek najlepšie poslúži ľudstvu, keď robí to, na čo má vlohy.

- **Jozef Slávsky: *8. 10. 2007* (40, s. 4, zamyslenia na každý deň)**

- Grécky výraz pre človeka – anthropos – má svoj základ v „anatrepein“, čo znamená „zdvíhať niečo do výšky“.

- **Zimmermannovi: *Normálna svadba* (40, s. 18)**

- Predsvadobné prípravy zamerané na kameramana, fotografa, hudbu, sálu, výber jedál, pozvánky a ďalších
milión vecí môžu veľmi zaujímať, baviť a môže sa z nich tešiť. To však nie je môj prípad. Nerád sa kameru-
jem či fotografujem, neviem tancovať ani počúvať gýčovú hudbu, ktorá sa mi nepáči, som abstinent, a už
vôbec nevyhľadávam spoločnosť, kde je veľa ľudí. Moja svadba sa skončila v kostole, v ktorom som povedal tie
najdôležitejšie slová môjho života. Všetko ostatné bola svadba mojich rodičov či „blízkyh“ príbuzných, ktorých
stretnete tak raz do roka. Bezmocnosť je veľmi nepríjemná. O to viac, že sa vám všetky okolnosti doslova hnusia.
Pretváрка zase strašne ponížujúca.
- Odsudzovať veľkú svadbu s veľkými oslavami len preto, že sa mi nepáči, by bolo, samozrejme, krátkozraké.
Nemám nič proto tomu, ak niekto to všetko obľubuje. Len mi prekáža, ak niekto pre stromy nedokáže vidieť
krásu lesa a ak sa to, čo dáva zmysel všetkému, stráca v chaose príprav a zhonu.
- Závidím (...) Františkovi Mikloškovi, že mal vždy odvahu žiť život bez pretvářky a vzbúriť sa všetkým hlúpym
konvenciam, ktoré prežívajú aj u celkom rozumných ľudí. Vtedy a tam, kedy a kde to nikto nečakal, sa správal
ako pravý muž. Nehanbím sa a poviem to otvorene – František Mikloško je môj vzor. Jeho slová a správanie sú
rytierske a pravdivo ľudské.

- **Jozef Slávsky: *Ježiš čaká na hraniciach* (41, s. 4–5)**

- (...) Veľkosť daru si človek uvedomí až vo chvíli, keď ho stratí.
- Najviac kvetov dostane človek až na pohrebe, keď už mu nič nepovedia.
- Teológovia vravia, že vrchol teológie je žasnutie, pretože dôjdu do bodu, v ktorom pochopia, že Boh je väčší ako ich vedecké konštrukcie o ňom, a tak im zostávajú iba otvorené ústa žasnutia. Žasnutie je však aj životne dôležitá vlastnosť, ktorá nám naopak bráni padnúť do zotrvačnosti. Pretože už v samotnej podstate si človek na to, aby mohol žasnúť, potrebuje nájsť čas, v ktorom pochopí, že všetko, čo ho obkolesuje, je nevidaným darom.
- **Jozef Slávsky: 16. 10. 2007** (41, s. 5, zamyslenia na každý deň)
 - Typický Ježiš. Relativizuje dlhodobé rituály a snaží sa poukázať na ich podstatu. Rituály sú dôležité v každej dobe, no občas vyžadujú inventúru, či nestratili niečo zo svojho pôvodného poslania. Inak sú bezduché a často sa javia iba ako magické úkony. Paradox. To, čo malo slúžiť Bohu, sa zmenilo na podivné divadlo.
- **NaSa: Koniec púťovej sezóny** (41, s. 10–11)
 - **Anton Srholec**
 - U nás v Bratislave sa hovorí, že ideme na hody... Ale hody, to je jedenie a pitie, a to dokáže hocikto. Ale odpust – ten je len na východe.
- **Jozef Slávsky: 27. 10. 2007** (42, s. 9, zamyslenia na každý deň)
 - (...) Tí, ktorí pochopia, že všetko – narodenie aj smrť, stretnutia aj rozchody, príjemnosti aj nepríjemnosti – patria k životu, stávajú sa bohatšími. Utrpenie veľa berie, ale aj veľa dáva – silu viac chápať a milovať život. Čo nás nezabije, to nás posilní. A čo nás posilní, to nás nezabije.
- **? (42, s. 28, Veselo)**
 - – Chlapi, ja som doma NIEKTO!!!
 - – ???
 - – No, žena príde domov a vraví: Nieкто by mal vyniesť kôš, nieкто by mal umyť riad...
- **–: Pár múdrych slov...** (43, s. 11)
 - **Immanuel Kant**
 - Najmenej sa boja smrti tí, ktorých život má najväčšiu cenu.
 - **Milan Lasica**
 - Nepátraj, čo bude potom, nehľad na svet s nechufou, kto sa zmieril so životom, zmieri sa aj so smrťou.
- **? (44, s. 28, Veselo)**
 - – Keď ráno začujem zvuk budíka, mám pocit, akoby do mňa strelili...
 - – ... a okamžite vyskočíš...
 - – Nie! Ležím ako zabitý!
- **Jozef Slávsky: Ľudské vzorce v Božej rovnici** (45, s. 3–4)
 - (...) Zákon nepotrebuje Boh, ale človek. Vidieť Boha riadkami Zákona znamená aplikovať naň našu konečnosť, a tým ho okliešťovať.
- **Pavol Martinický: Smútok z polopravdy** (48, s. 14–16)
 - Skutočná múdrosť spočíva nielen v dostatočnom množstve poznatkov, ale aj v schopnosti dať ich do správnej hierarchie, pochopiť ich súvislosti a v účinnej vôli podľa nich aj konať.
- **Jozef Slávsky: 19. 12. 2007** (51–52, s. 6, zamyslenia na každý deň)
 - Tabuľka [akú mal Zachariáš,] má tú výhodu, že na ňu človek môže napísať len to najdôležitejšie poslanstvo. Slová, ktorých v epoche mediálnej revolúcie chrlíme na tisíce, strácajú vážnosť. Keby sme sa mohli dorozumievať len pomocou tabuľky a kriedy, hneď by nadobudli novú energiu. Zachariáš vo svojej nemote dostal jeden z darov – dar ticha.
 - Zachariáš mohol vo svojej nemote komunikovať len s Bohom a sám so sebou. Potreboval si to všetko pomaly v tichu prebrať. Jeho neskoršie rozhodnutie (por. Lk 1, 63) vyrástlo z tohto ticha. Ticho je v predvianočnom hurhaji najlepším receptom na ich pochopenie.

• **Jozef Slávsky: Skladanie vianočného puzzle** (51–52, s. 4–5)

- (...) Život s ľuďmi plnými predsudkov a unáhlených riešení je niekedy ťažší ako vstať v noci a napochytno emigrovať do Egypta (por. Mt 2, 13).

• **Jozef Slávsky: 29. 12. 2007** (51–52, s. 9, zamyslenia na každý deň)

- Proroci sú ľudia, ktorí predbiehajú dobu. Niekedy nemusia mať zvláštne schopnosti, len jednoducho vidia to, čo sa dá vidieť, ale ostatní to ignorujú.
- Je len dobré, že v každom čase, keď sa niektoré formy prístupu k Bohu zabalzamuju a znefunkčnia, sa zjavia proroci, ktorí ponúkajú „núdzové východy“ smerom k pôvodnej forme prístupu k Bohu. A odkedy existujú, nikdy to nemali ľahké.

• **Jozef Slávsky: Vo všetkom podobný ľuďom...** (51–52, s. 10–11)

- Z Ježišových skutkov počas jeho verejného účinkovania boli vyvedení z miery aj jeho najvernejší priatelia. Mojžiš zvolával Židov zo všetkých diaspór pod jednu zástavu, zatiaľ čo Ježiš pôsobí úplne inak. Nenecháva rozdelené more v prístupe k Bohu iba pre vyvolených, čiže Židov, ale otvára cestu pre všetkých. Ak hľadá najväčšiu vieru, nenájde ju v srdci Žida, ale v srdci dôstojníka okupačnej rímskej armády (por. Mt 8, 5–13). Keď hovorí o pravom chráme, v ktorom sa treba klaňať Bohu, nezjaví to veľkňazovi ani niekomu vplyvnému z oficiálnych ochrancov jeruzalemského chrámu, ale Samaritánke pri studni (por. Jn 4). V Ježišovi akoby Boh zmenil svoj prístup k všetkým ľuďom. V skutočnosti bol však jeho prístup vždy rovnaký, len ľudský spôsob myslenia nebol schopný pochopiť, že jedinému Bohu môže ísť aj o spásu tých, ktorí veria v mnohých iných bohov. Napokon, Ježiša zvestovanie tohto Božieho zámeru a prístupu stálo život. Na smrť ho paradoxne hnali tí, ktorí sa oháňali Mojžišom a Prorokmi.
- Ktovie, ako by vyzerala Ježišova misia, keby sa narodil ako kráľovské rozmazané dieťa, o ktoré sa úzkostlivo starajú pri každom kroku, „aby si azda neuderilo nohu o kameň“ (por. Ž 91, 12). Ak si však Ježiš prežil život podobný tomu nášmu, potom sa mohol pravdivo pozrieť do očí chudobným, zajatým, utláčaným a chorým. Nielen preto, že takouto školou života prešiel sám, ale aj preto, lebo keď o tom hovoril, vedel, o čom hovorí. A vedieť, o čom človek hovorí, je výsada naozajstných osobností.

• **Milan Bubák: Múdrosť (2)** (51–52, s. 28–29)

- (...) Múdrosť, to nie sú vedomosti. Múdrosť je poznanie súvislostí sveta a života. Alebo ešte hlbšie: múdrosť je poznanie podstaty vecí, a na základe tohto poznania potom schopnosť tieto veci vo svojom živote správne usporiadať (t. j. zostaviť si rebríček hodnôt).
Tomáš Akvinský doslova píše: „Sapientia est ordinare“ – múdrosť spočíva v schopnosti dávať veci do správneho poriadku. (...)

• **?** (51–52, s. 40–41, relax)

- Dežko v obchode so zvieratami:
– Včera som si u vás kúpil morské prasiatko. Doma som ho pustil do akvária. Ono tam chvíľu plávalo, potom si ľahlo na dno a zaspalo. Chcem sa spýtať, kedy sa prebudí a čo mu mám potom dať žrať.
- – Dedko, čo je na tomto kríku?
– To sú čierne ríbezle, synak.
– A prečo sú teda červené?
– Lebo sú ešte zelené...
- Dva slepé kone stoja v stajni a jeden hovorí druhému:
– Ideš na Veľkú Pardubickú?
– Jasné, nevidím prekážku...